

31.

Från: Toni Ott <fjalledare.lynx@live.se>
Till: <krokoms.kommun@krokoms.se>
Datum: 8/4/2010 2:18
Ärende: Vindkraft.

2010 -08- 04

Hej Krokoms kommun!

Vår förhoppning är att detta mail vidarbefodras till samtliga politiker och tjänstemän på vår kommun.

Sänder en del information samt artiklar, med förhoppningen att ni kommer att läsa materialet. Men vi inom Destination Ansättfjällen måste få någon att lyssna! När ingen vill göra något och politiker från flera partier sitter på två/flera? olika stolar. Vad ska vi göra?

Vi börjar bli desperata, nyinflyttade från utlandet med små barn och företag är i gråten när man pratar med dem, vart ska dom ta vägen?
Ingen orkar så mycket mer.

Med vänlig hälsning

Team Fjälledarna
Fjälledare/lavininstruktör Toni Ott 070-660 28 68
Fjälledare Roland Rodin
Agneta Rodin

Naturum Turism
Marianne Magnusson 070-551 52 85
Per-Erik Magnusson

++++
++++

Öppet brev till politikerna i Krokoms kommun.

Nu när utställningen om den planerade vindkraftsparken inom Destination Ansättfjällen, finns att beskåda under tiden 20/5 - 6/8-10. Samt att synpunkter kan lämnas in under denna tid, så vill vi passa på att återigen uppmärksamma vår ståndpunkt tillsammans med andra företagare inom Destination Ansättfjällen.

Vi bifogar även en del yttranden och synpunkter tillsammans med en del läsvärda artiklar, som belyser vindkraftsfrågan utifrån hur problemet ser ut för företagen inom naturturismen, med natur, djur och fågelliv.

En annan aspekt på vindkraftsfrågan är att turismen är en ständigt växande bransch, med bl.a. de högsta logiintäkterna i Sverige på 3193kronor per länsbo och år enligt Tillväxtverket.

31.

Från: Toni Ott <fjalledare.lynx@live.se>
Till: <krokoms.kommun@krokoms.se>
Datum: 8/4/2010 2:18
Ärende: Vindkraft.

2010 -08- 04

Hej Krokoms kommun!

Vår förhoppning är att detta mail vidarebefodras till samtliga politiker och tjänstemän på vår kommun.

Sänder en del information samt artiklar, med förhoppningen att ni kommer att läsa materialet. Men vi inom Destination Ansättfjällen måste få någon att lyssna! När ingen vill göra något och politiker från flera partier sitter på två/flera? olika stolar. Vad ska vi göra?

Vi börjar bli desperata, nyinflyttade från utlandet med små barn och företag är i gråten när man pratar med dem, vart ska dom ta vägen?
Ingen orkar så mycket mer.

Med vänlig hälsning

Team Fjälledarna
Fjälledare/lavininstruktör Toni Ott 070-660 28 68
Fjälledare Roland Rodin
Agneta Rodin

Naturum Turism
Marianne Magnusson 070-551 52 85
Per-Erik Magnusson

++++
++++

Öppet brev till politikerna i Krokoms kommun.

Nu när utställningen om den planerade vindkraftsparken inom Destination Ansättfjällen, finns att beskåda under tiden 20/5 - 6/8-10. Samt att synpunkter kan lämnas in under denna tid, så vill vi passa på att återigen uppmärksamma vår ståndpunkt tillsammans med andra företagare inom Destination Ansättfjällen.

Vi bifogar även en del yttranden och synpunkter tillsammans med en del läsvärda artiklar, som belyser vindkraftsfrågan utifrån hur problemet ser ut för företagen inom naturturismen, med natur, djur och fågelliv.

En annan aspekt på vindkraftsfrågan är att turismen är en ständigt växande bransch, med bl.a. de högsta logiintäkterna i Sverige på 3193kronor per länsbo och år enligt Tillväxtverket.

31.

Vindkraftsparken kanske ska betala ut en bygdepeng på ca. 1%/år vilket innebär med 30st. vindkraftverk
1 323 000kr/år till bygden.

Då måste man också tänka sig vilken byggd handlar det om?

Lillholmsjö
Skärvången
Vallrun
Åkersjön
Bakvattnet
Häggsjövik
Rötviken

el. alla byar inom Destination Ansättfjällen

En by får bygdepeng, medans de andra byarna som också drabbas blir utan stöd el. ska alla byar inom närområdet få bygdepeng? en egen %? el. en delad 1% bygdepeng?

Om man då istället roar sig med att göra ett räkneexempel liknande det som ovan, blir det 91.24kronor i intäkter per länsbo och år.

Det är nu dags att ställa sig frågan, Vad är bäst för Destination Ansättfjällen och Krokoms kommun som en helhet?

Ska det vara vindkraft i kommunen el. ska vi satsa på en bransch som är stadigt växande med en långsiktig och hållbar utveckling även för kommande generationer?

En bransch som ständigt växer trots lågkonjunkturen och räknar med att växa ytterligare 60% till år 2020! Och där fjolårets totala omsättning låg på mer än 250miljarder svenska kronor.

Frågan som vi vill och kräver ett svar på är om Krokoms politiker verkligen vill ställa

ortsbo mot ortsbo

markägare mot marklösa

grannar mot grannar

släktingar mot släktingar

Med delade byar och förstörda relationer som en redan klar process och påföljd i denna infekterade fråga.

Ska/Kan Ni politiker sedan stå för ert beslut inför väljarna och kommande generationer?

Destination Ansättfjällen 3/8 -2010

Team Fjälledarna

Naturum Turism

**Synpunkter/yttrande angående vindkraft i Krokoms kommun,
gällande ansökan om nybyggnad av 34st. vindkraftverk i
Skärvången, området nordöst om Åkersjön av NordanVind AB**

Team Fjälledarna

Mountain,

Nature and Events

Åkersjön 812

830 60 Föllinge

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning sid 2

Inledning sid 3

Destination Ansättfjällen sid 4

Visuella effekter och påverkan sid 5

Fågelliv sid 6

Naturmiljöer sid 7

Slutord sid 7

Källförteckning sid 9

Inledning

Det som vi framförallt vill belysa i detta yttrande, är de oåterkalleliga värden som kan komma att försvinna och inte går att återskapa under varken vår el. nästa generation.

Det kommer inte att under överskådlig tid, gå att återskapa fjällmiljöns bevisligen känsliga flora och fauna. Denna har utvecklats under en mycket lång tid, läkningsprocessen kommer att ta vad vi idag vet och kan förstå också att ta mycket lång tid.

När de kommande generationerna ska återskapa/revegitera de värden och egenskaper, som vi har fått att förvalta av de generationer som kom före oss. Kommer de teknologiska kunskaperna och de ekonomiska resurser som finns idag, sakna förutsättningar för att återskapa den miljö som vi alla kommer att förlora.

Den skadan på fjällmiljön kommer i detta fall troligen att bli permanent, irreversibel. Vindkraftverken kan man alltid ta bort, men de sår de efterlämnar kommer att bestå.

Vill vi verkligen lämna detta arv till kommande generationer?

Destination Ansättfjällen

Fjällvärlden tillhör en av de mest skyddsvärda miljöer vi äger i Sverige idag. Historiskt sett har våra fjäll blivit viktiga sedan lång tid, för rekreation och naturupplevelser. Vi svenskar identifierar oss i mångt och mycket med våra fjäll. Den svenska orörda vildmarken som satt spår i vår identitet och naturdyrkan.

Ansättfjällen är ett av de sista orörda områden som finns kvar idag, med höga affektionsvärden. Här finns inom ett relativt litet område.

- Ett mycket skyddsvärt landskap, med höga naturvärden.
- Natura 2000 områden.
- Fågelarter som ingår i EU:s fågeldirektiv.
- Nationellt rödlistade arter.
- Nyckelbiotoper för både orkidéer, lavar och andra växter.
- Nyckelbiotoper för många hotade och känsliga fågelarter.

Ansättfjällens utseende idag som destination med höga skyddsvärda intressen, är till stor del en följd av den inställning som många ortsbor och turismföretag har till det område där vi bor och verkar idag. Det ligger också i vårt intresse att förvalta detta område till kommande generationer.

Det utseende bygden och området har idag verkar lockande för:

- Turister.
- Dagbesökare
- Nyinflyttade barnfamiljer.
- Fritids fastighetsägare.
- Nystart företagargandan inom närområdet och omkringliggande områden.

Områdets karaktärs omvandling med en vindkraftspark, kommer att inverka negativt, om inte direkt hotande på den långsiktiga och hållbara utvecklingen, med de förutsättningar för småskalig turism som idag finns och frodas här inom området. Den synbara effekten med parken kommer att leda till ett kraftigt minskat besökande av den turism som vi ser idag. Efter ca 50års satsningar på småskalig turism inom området så upplevs det som ett enormt resursslöseri, både ekonomiskt och med den kompetens som finns uppbyggt inom området.

Det finns en stor risk att den ekonomiska lönsamhet som finns idag kommer att dräneras pga. företag och kompetensavveckling. Då det kommer att ta många år att bygga upp den

nya sort av företag och kompetens som behövs när förutsättningarna för området så radikalt och förutsättningslöst förändras.

För många upplevs det som en onödig satsning och utan acceptans, då nyttoaspekten inte uppfylls. Jämtland skall enligt nationella mål bidra med 1TWH till år 2015, gör vi inte det redan? Då är det inte längre relevant att lägga en vindkraftspark i området, då det inte finns ett faktiskt behov i form av någon t.ex. kraftslukande industri.

Visuella effekter och påverkan

Det visuella intrycket på besökare i Jämtland och Ansättsfjällen är ytterst viktigt. En nöjd besökare är något av det bästa vi kan få som marknadsförare av destinationen, då många besökare återkommer om man var nöjd med sitt senaste besök. Gäster som uppskattat sin vistelse i området sprider gärna sina intryck till andra, och lockar då flera till att besöka vårt område.

Idag när vi riktar oss mer och mer till den utländska marknaden är det då av ännu större vikt, att inte det första dessa besökare ser ifrån Åre-Östersunds flygplats när de landat är en vindkraftspark inom den destination de reser till.

En av de viktigaste produkter vi kan marknadsföra inom Ansättsfjällen är den mångfald som vistelsen här kan generera till helhetsbilden. Det bestående intryck den besökande tar med sig hem, ifrån vad många utländska besökare kallar **Little Alaska**.

När besökarna sedan rör sig ute i området, el turistföretagarna är ute med sina gäster. Kommer vindkraftsparken att vara negativt synlig inom nästan hela destinationen Ansättsfjällen. Från bl.a.

- Åre-Östersund flygplats.
- Lövrån
- Önrån
- Jänsmässholmen
- Ansätten
- Ljungahed
- Stenfjället
- Vinklumpen
- Hotagens Naturreservat
- Vallrån

Vilket i sin tur kommer även att negativt påverka ytterligare områden strax utanför Ansättsfjällen som destination. Besökare till turistföretag och småbyar som

- Laxviken
- Laxsjö
- Storåbränna

Samarbetet som vi byggt upp under många år med andra nära byars företagare, kommer också att påverkas negativt med en ekonomisk påföljd som vi i dagsläget inte kan beräkna eller förutsäga. Tidigare forskning om vindkraft och turism, visar att attraktionskraften i ett område kan komma att minskas genom utbyggnad och etablering av vindkraftsparker.

Fågelliv

Vindkraftsetablering inom Destination Ansättsfjällen, och då särskilt det föreslagna området nordöst om Åkersjön. Skulle få stora negativa konsekvenser för det känsliga fågellivet som finns i denna relativt orörda miljö, med dess många hotade och skyddade fågelarter.

För att skydda hotade arter måste man skydda biotopen som dessa arter kräver för sin överlevnad. Området med sina orörda myrar och äldre skogsområden har stort värde för fågellivet, och måste därför undantas från en etablering av vindkraftsparker.

Fågelarter som ingår i EU:s fågeldirektiv kräver särskild hänsyn, liksom våra nationellt rödlistade arter.

Inom det markerade området, samt i nära anslutning finns häckningslokaler för bl.a. både fjällvråk och kungsörn. Andra hotade eller känsliga arter som finns inom området är bl.a.

- Jorduggla (*Asio flammeus*)
- Lappuggla (*Strix nebulosa*)
- Blå kärrhök (*Circus cyaneus*)
- Spillkråka (*Dryocopus martius*)
- Vitryggad hackspett (*Dendrocopos leucotos*)
- Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*)
- Fiskgjuse (*Pandion haliaetus*)

Skyddszoner kring boplatser och andra viktiga uppehållsplatser som kan vara aktuella i Jämtland är för

- Kungsörn 2,5km kring boplatser
- Blå kärrhök 2km kring boplatser

Kungsörnsreviren är ca 1 kvadratmil, med minst ett bo, för **hårt** exploaterade områden inom Jämtland accepteras ex. 2km mellan **reviret** och närmaste vindkraftverk.

Naturmiljöer

Flora och fauna påverkas i detta fall av vindkraftsverkens placering, och därmed också den biologiska mångfalden inom detta relativt lilla område. Samt värdefulla lokala biotoper kommer att påverkas av markingreppen för grundfundament, vägbyggen och ledningsdragningar.

Skogens lägre flora och fauna (kryptogamer och ryggradslösa djur) är i hög grad behov av skydd. Det finns två stora växtgrupper i vårt land som betyder ofantligt mycket för hur vår natur ser ut, det är lavar och mossor.

Lavar består av en alg och en svamp som lever i symbios, genom sitt speciella samliv blir lavarna mycket känsliga för yttre förändringar. Varglaven t.ex. är mycket begränsad i sin utbredning och har minskat under senare år, i stort sett finns den bara i Jämtland/Härjedalen och Dalarna. De små lokaler den varit synlig på är bl.a. Hotagsbygden och Rogenområdet.

Många mossor och känsliga lavars tillväxt per år är i förhållande till andra växter långsam, vissa lavars tillväxt är endast en till två millimeter per år. (ex. en 50cm "stor" lavbål kan vara flera tusen år gammal.)

Skillnaden på att eventuellt revegetera mossor som saknar rötter, tar vatten och näring ur nederbörd till lavar med sin komplexa uppbyggnad. Där algerna får skydd och tillgång till de näringsämnen svampkomponenten tar ifrån omgivningen och i sin tur erhåller assimilationsprodukter. Även om lavarna inte har några organ som tar upp näring ifrån underlaget, måste de kunna fästa sig vid det substrat de växer på. Då torde en eventuell senare återställning av området bedömas som svår.

Slutord

Det finns mycket att ta hänsyn till och tänka på innan ett beslut fattas för att etablera en vindkraftspark i detta område. Då tänker vi inte minst på det vi redan skrivit om ovan, utan även på de fädbodar som enligt riktlinjerna skall tas hänsyn till och som kommer att beröras av en etablering.

Ledningsdragningen på ca 30km till den föreslagna ledningsanslutningen i Stensjön-Järpen, kommer även den att direkt el. indirekt påverka stora naturvärden med skyddad natur enligt EU-kommissionens beslut om Natura 2000 område. 4 kap 8§, 7 kap 27§ och 28§ samt naturreservat 7 kap 4§, MB.

Inom vindkraftsparkerna ska ledningsdragningarna enligt riktlinjerna förläggas som jordkabel, men i tillägget står det att en närmare tre mil lång kraftledning? måste byggas för anslutningen i Stensjön-Järpen.

Inom det föreslagna området för vindkraftsparken och/el. för ledningsdragningen finns det även vissa Riksintressen att ta i beaktande

- Riksintresse för turism och friluftsliv, 4 kap 2§. MB
- Rennärings riksintressen Betesområde, 3 kap 5§. MB

Summan av allt detta blir att vi måste säga nej till en etablering av vindkraftsparker inom Destination Ansättfjällen. För en uthållig, livskraftig framtid och nästa generationer.

Åkersjön 31/5 2009

Team Fjälledarna

Fjälledare *Toni Ott*

Fjälledare *Roland Rodin*

Agneta Rodin

Vindkraften är alltid "klimatvänlig" men är den också miljövänlig? Särskilt i detta sammanhang.

Källförteckning

- Vindkraft i Jämtland – en studie relaterad till turism. Bosse Bodén
- Vindkraft i Jämtland. A. Bramme - 2009-05-30
- Vindkraft i Krokoms kommun tillägg till översiktsplan 1991 samrådsförslag 25feb 2009
- Vindkraft och fågelliv. Bilaga av Ulla Falkdalen. Jämtlands läns Ornitologiska Förening
- Nya Svenska Fågelboken. Lars Imby
- Svenskt Naturlexikon. Det Bästa
- Lavar en fälthandbok. Roland Moberg, Ingemar Holmåsen
- Mossor en fälthandbok. Tomas Hallingbäck, Ingemar Holmåsen

Tillägg till synpunkter/yttrande av Team Fjälledarna

Efterfrågan om en naturvärdesinventering, samt frågan om revegitering av komplexa kryptogamer?

Det finns två stora växtgrupper i Sverige som, trots att de betyder ofantligt mycket för hur vår natur ser ut, är mycket styvmoderligt behandlad. Dessa grupper är praktiskt taget okända för de flesta. Det är lavar och mossor.

Det är inte mer än drygt 100år sedan man upptäckte att en lav är sammansatt av en alg och en svamp, samt att dessa står i nära förbindelse med varandra. Samlivet/symbiosen är mycket bräckligt och känsligt för yttre förändringar. Lavar är också extremt anpassade till sin omgivning och odling av lavar har hittills visat sig mycket svårt. Konstanta laboratorieförhållanden medför att ena el. andra komponenten tar överhanden. Sannolikt kräver de den växling mellan fukt och torra som förekommer i naturen. Detta faktum ger också en viss inblick i symbiosen, som snarare är ett slags inbördes förtryck. Där båda parter har nytta av samlivet.

Många mossor och känsliga lavars tillväxt per år är i förhållande till andra växter långsam, vissa lavars tillväxt är endast en till två millimeter per år, t.ex. kan en 50cm stor lavbål vara flera tusen år gammal. Varglaven är ett annat ex. och är mycket begränsad i sin utbredning och har minskat under senare år. Den finns i stort sett bara i Jämtland/Härjedalen och Dalarna, där den varit synlig på små lokaler i bl.a. i Hotagsbygden och Rogenområdet.

Skillnaden på att revegitera mossor som saknar rötter, tar vatten och näring ur nederbörd till lavar med sin komplexa uppbyggnad. Där algerna får skydd och tillgång till de näringsämnen svampkomponenten tar ifrån omgivningen och i sin tur erhåller assimilationsprodukter. Även om lavarna inte har några organ som tar upp näring ifrån underlaget, måste de kunna fästa sig vid det substrat de växer på.

Då torde en senare återställning av området bedömas som synnerligen svår.

turistkompaniet krokom

Krokom den 3 juni 2009

Synpunkter avseende

Förslag till översiktsplan för att ange lämpliga områden för storskalig Vindkraftsutbyggnad.

Förslaget gäller ett område väster om Skärvången, vilket innebär att vindkraftverken kommer att bli väl synliga från området Lillholmsjö-Åkersjön-Bakvattnet-Rörvattnet (med det gemensamma destinationsnamnet Ansättfjällen (som just nu är under utökning geografiskt och företagsmässigt) och på flera andra ställen i Hotagsbygden.

I området finns idag de allra flesta av de kommersiella turistbäddarna, ca 75 %, i Krokoms kommun och ca 800 fritidsfastigheter. Här har man dessutom ett mikroklimat som gör området särskilt snösäkert, vilket idag är en stor konkurrensfördel.

Området har ofta framhävts som det inom Krokoms kommun med den största potentialen ur utvecklingssynpunkt. Turistföretagen i områdets målgrupper består till stor del av natur-, fiske och jaktintresserade människor. Här inryms även den största delen av skoterturisterna.

Kommunen och länsstyrelsen har även under många år i form av projekt, företagsstöd mm stöttat och styrkt området i dess strävan att utveckla turismen mer och bättre.

På senare år flera företag/företagare, med utländsk härkomst, andra kontaktnät och kompetens, tillkommit. De riktar sin verksamhet huvudsakligen till utländska gäster, vilka i sin tur ser och upplever detta område, som det ser ut idag, som ren vildmark. Denna kundgrupp väljer ofta resmål utifrån de bilder man själv hittar på internet. Ett område med den mängd vindkraftverk som planeras i området, torde mest troligt väljas bort. Detta vittnar flera utländska researrangörer om (se bilaga).

Vi har heller inte lyckats hitta någon studie som påvisar hur ljudet från snurrorna, dygnet runt, hela året påverkar turistupplevelsen. Hittills har "tystnad" varit en av säljargumenten i området under icke skotersäsong.

Huruvida turism och framförallt den typ av turism som bedrivs i detta område idag är förenligt med en vindkraftspark med tillhörande ledningar för leverans av elen i den omfattning som här är föreslagen, anser Turistkompaniets styrelse samt majoriteten av medlemmarna:

Det är det inte!

Turistkompaniet
Krokomsviken 126
835 91 KROKOM

Tel: 0640- 164 02
mail: info@turistkompaniet.nu
www.turistkompaniet.nu

turistkompaniet krokom

I området finns idag ett stort antal företag som är direkt eller indirekt beroende av turismen.

I Bosse Bodéns (Etour) studie föreslås att den strategiska frågan för turistföretagen i detta område bör vara att påverka den samhällsekonomiska vinsten vid en satsning. Vi menar dock att i jämförelse med folkmängd och turistisk utveckling i hela Krokoms kommun är Ansättsfjällen att jämföras med Åre, där han påpekar att turismen är den största näringen i området och det bör beaktas hur man ser på sina möjligheter till utveckling vid en vindkraftsutbyggnad.

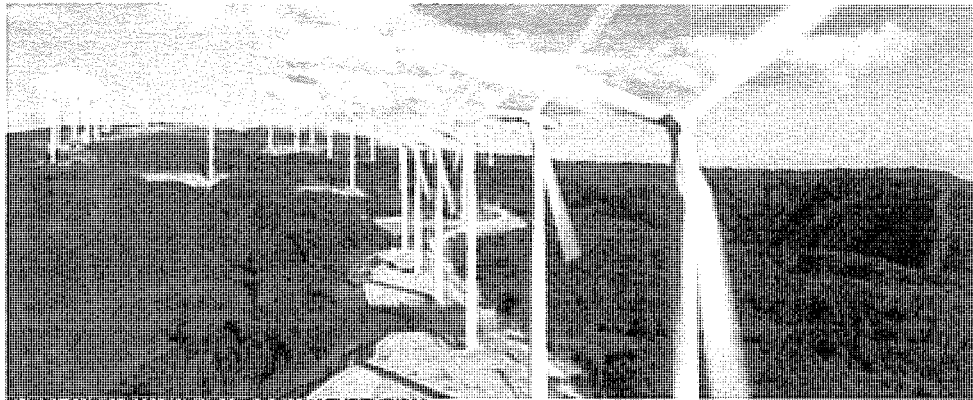
Den typ av turism som bedrivs idag, menar vi, kan inte överleva under de förhållanden som blir efter utbyggnad, då vi menar att en stor del av förutsättningarna försvinner. Detta innebär i sin tur en förlust och negligering av kompetens, tid och pengar nedlagda av små och större entreprenörer.

Hur lång tid tar det att bygga upp någon annan typ av näring i samma omfattning – med samma personalintensitet och utvecklingspotential, i en tid där just nu alla andra branscher "backar"?

Med denna bakgrund är vår önskan en diskussion, där en Vindkraftsparksetablerings (just i det föreslagna området mitt i destination Ansättsfjällen och med den omfattningen - 34 vindsnurror) för- och nackdelar vägs mot den idag befintliga turistnäringens (med inriktning på natur och vildmarksliv) förutsättningar att bestå.

Anneli Åman

på uppdrag av
Turistkompaniet Krokom ek för

CURT LANDIN OM VINDKRAFT OCH NATURTURISM

Boverkets planeringsmiss kan kosta miljarder

Publicerad: 2009-09-16, Uppdaterad: 2009-09-16

Den intensiva vindkraftsutbyggnaden riskerar att ~~ösa~~ **ösa** produktionsbortfall och uteblivna turismintäkter. Boverkets planeringsmiss i vindkraftsutvecklingen, tillfrågade aldrig turismen tusentals vindkraftverk nu planeras att byggas i tusentals ställen över hela landet för att försäkra kringkassans behov av turismproduktionsvärd naturmiljö. Det är som att bygga fler lokala turistmiljöer.

OM FÖRFATTAREN

Jag är managementkonsult med rötterna i resebranschen och inriktning på turismutveckling. Driver även www.naturalconsulting.se/ och <http://swedenintourism.wordpress.com/>

På direktfråga till Boverkets ansvariga tjänsteman för Vindkraftshandboken, om någon av turismens branschföreträdare varit remissinstans i framtagandet av planeringsverktyget, blev svaret: "Nej, vi såg det mest som en vindkraftsfråga".

Svensk turism är nästan lika stor som den totala energisektorn. Man omsätter idag 244 miljarder kr/år och har närmare 160,000 anställda[1]. Naturturismen omsätter ca 15 miljarder kr[2] år efter år. Exempelvis, en liten kommun som Nordanstig har 172 miljoner kr/år i turismrelaterad omsättning[3]. Ett 50-rumshotell i Härjedalen med endast 20% beläggning skulle ge mellan 20-30 miljoner kr till orten årligen[4]. Potentialen för svensk naturturism är alltså en miljardmarknad som vid årligen överstiger vindkraftens och ger lokala jobb och samhällsintäkter. Vindkraft och naturturism går in i samma synfält[5].

Remissvaren från andra aktörer visar att Nutek svarade för näringslivets aspekter, men lämnade naturfrågorna till Naturvårdsverket. Där fokuserade man på naturreservaten, men lämnade turismaspekterna

31

till Länsstyrelsen - som så g till de regionala frå gorna, men lämnade turismen till kommunerna med motiveringen att det är en lokal frå ga. Fel.

Turism är ingen lokal frå ga. Branschen handlar om att flytta konsumtion mellan platser. Fördjen av den uteblivna turismkompetensen i vindkraftsplaneringen är att enskilda entreprenörer nu stån gas mot egna kommuner och stora energikoncerner för att freda naturen som produktionsresurs. Kommuner som ofta bildar vindkraftsbolag eller är markägare och därför inte opartiska. Naturvårdsverket på visade nyligen att kommunerna har markanta kunskapsbrister om turism[6]. Ska de då besluta om naturturismens förutsättningar?

Nu drivs nya översiktsplaner fram med rekordfart över landet, men frå gan har i avsaknad av turismkunskap på ort efter ort kommit att handla om jobb och pengar. Ska markägarna, vindkraftsbolagen och offentligt anställda tjänstemän få del av detta eller turismentreprenörerna, samhället och de lokala näringsidkarna på ICA, hotellet och macken?

Det ena behöver inte utesluta det andra, men det krävs tid. Det här kan styras upp med näringsvillkor, upplåtelseavtal, landskapsanalyser och zoneringsmedvetna beslut om var naturturism och vindkraft ska och inte ska utvecklas. Därför å ligger det ett stort ansvar för landets kommuner och länsstyrelser att nu även se till naturturismens intressen enligt Miljöbalken och PBL.

Frå gor till näringsminister Maud Olofsson med anledning av Boverkets planeringsmiss:

- Ska vindkraften ha företräde till naturresurserna framför turismproduktion ur nationellt perspektiv trots att den senare är större med än bå tre marknadspotential?

- Vilka krav ställs på spatial planning med konsekvensbeskrivningar, landskapsanalyser & zonerings?

- Hur ska den demokratiska processen säkerställas när kommuner får egenintresse i frå gan?

/Curt Landin, Turismutvecklingskonsult, Natural AB. Han är för en medveten och småskalig utveckling av vindkraften och driver även Sweden Tourism - A blog for tour operators & visitors to Sweden

[1] Årsbokslut för svensk turism och turistnäring, Tillväxtverket 2009

[2] Svenskt Friluftsliv, "Friluftslivets Ekonomiska Vä rden", 2008

[3] Svenskt Friluftsliv, "Friluftslivets Ekonomiska Vä rden", 2008

[4] Ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekter av en satsning på häxkultur i Lillhärdal, Resurs AB 20 08

[5] Turisters attityder till vindkraftverk i fjällregionen, E-Tour 2007

[6] Friluftsliv och Naturturism i Kommunal Planering, E-Tour 2008

Curt Landin

EBBE CEDERBLAD OM VINDKRAFTVERK

Sanningen om vindkraften - en dystert läsning

Publicerad: 2010-03-09, Uppdaterad: 2010-03-09

Riksdagen har satt upp ett mål att det år 2015 ska vara möjligt att bygga vindkraft för en produktion på 10 TWh. Det motsvarar en utbyggnad på exempelvis 2000 vindkraftverk på 2 MW. Energimyndigheten har föreslagit att det ska planeras för 30 TWh vindkraft. Den verkliga utbyggnaden kommer att ske med såväl i mindre och större vindkraftverk och sannolikt både till lands och till havs.

"Pressmeddelande

4 mars 2010

Miljödepartementet

Klartecken för 1101 vindkraftverk som ger upp till 12 TWh förnybar el i Markbygden i Piteå. Regeringen har beslutat tillåta Markbygden Vind AB att anlägga och driva upp till 1101 vindkraftverk med en totalhöjd på högst 200 meter inom Markbygdenområdet i Piteå kommun. Fullt utbyggt kommer vindkraftverken att producera upp till 12 TWh el årligen, vilket är fyra gånger mer än dagens svenska vindkraftproduktion och motsvarar vad två kärnkraftreaktorer i Ringhals (R1+R2) i genomsnitt producerar under perioden 2005-2008."

Ur information från "Vindkraft Norr, Stalkraft och SCADA:

"Sex vindparker med bra förutsättningar.

Våra sex planerade vindparker ligger alla i skogslandskap med lite bebyggelse. Den största delen är SCA mark men även ett fåtal andra fastighetsägare blir berörda. Varje vindpark omfattar mellan 300-3000 hektar med ca 10-240 vindkraftverk. Det enskilda vindkraftverket blir 100-115 meter högt med ett vingspann på 90 meter.

Våra bedömningar och konkreta vindmätningar visar att områdena har bra förutsättningar för vindkraft. Vindförhållandena är goda och stora kraftledningar finns i närheten vilket innebär lättare anslutning och begränsade kraftöverföringsförluster.

Till vindparkerna behöver vi förstärka befintliga vägar och anlägga nya i och till områdena. Vi tittar även på lämpliga placeringar av transformatorstationer och byggnader för service."

Ur ett informationsmöte i norr:

"Informationsmöten om läget i vindkraftprojektet

Ett 80-tal intresserade kom till våra informationsmöten i Albacken (2 mars) och Ramsele (3 mars) för att höra mer om läget i projektet.

Våra sex tillståndssökningar godkändes vid årets början av Länsstyrelsernas miljöprövningsdelegation. Samtliga tillstånd har också överklagats, och vi har börjat sätta oss in i detaljerna för att se om och hur vi

kan hitta lösningar. Tidplanen framöver beror på tillståndprocessen och vi räknar med att projektet blir ca 6-12 månader försenat.

Många frågor bland åhörarna ledde till bra diskussioner som fortsatte i fikapausen. (Bilden är från mötet på Faxen i Ramsele.)"

Näringsministern sprider budskapet att satsningen på vindkraftsel kommer att bidra till en säker elförsörjning. Men i verkligheten är annorlunda. Vindkraften fungerar inte per automatik: elproduktionen varierar kraftigt beroende på hur det blåser eller inte blåser, därför krävs tillgång till reglerkraft som i dag är optimalt anpassad till vattenkraften.

Varifrån skall då reglerkraften som skall reglera vindkraftselen från 2000 två hundra meter höga vindkraftverken tas? Från dem själva med risk för en alltför låg verkningsgrad, eller från oljeeldade eller värmekraftverk som inte finns idag?

Hur kommer konsumenterna att märka av satsningen på vindkraft?

I Sverige inte alls kanske eller genom att det blir dyrare, elbolagen behöver inte koppla in den genererade elen på nätet, de är bara intresserade av att ta ut så högt pris som möjligt, det gör de genom att hålla elproduktionen nere så mycket som möjligt, jämför med vad som hänt denna vinter då det varit brist på el genom (o)planerade avstängningar av kärnkraftverken kan för reparationer som borde ha skett på sommaren i stället för som nu på vintern.

Därför kommer den genererade vindkraftselen att gå på export, i Sverige kommer den att bli för dyr eftersom elbolagen kan ta ut ett högre pris vid export, men bristen på el kommer att bestå och konsumenten i Sverige kommer inte heller i framtiden att kunna räkna med några glädjefaktorer från elkraftsbolagen.

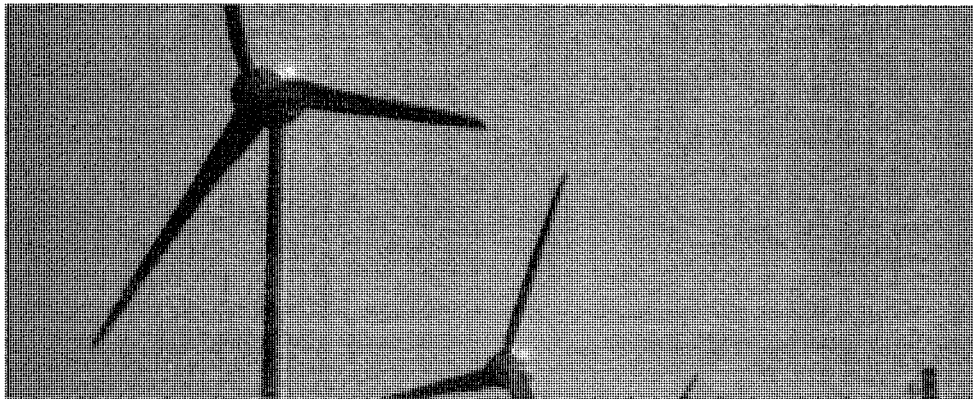
Andra frågor som inte tillräckligt beaktats eller inte alls berörts är text på verkan av miljön för samerna, för de boende av nyanlagda vägar, ekonomi- och servicebyggnader, på verkan av buller och varför det är så bråttom med storskalig vindkraft, -det kan snart visa sig vara en gigantisk felsatsning då det inte behövs dröja längre än 5-10 år innan den första generationens fusionskraftverk står färdiga att tas i bruk medan elkraftproduktion som i framtiden tillgodoser alla tänkbara behov.

Ebbe Cederblad

Ebbe Cederblad (1 artiklar)

<http://eowho.wordpress.com/>

JONNY FAGERSTRÖM OM KLIMATKRISEN

Vindkraften - det är du som blir blåst

Publicerad: 2009-03-25, Uppdaterad: 2009-03-25

"Sverige måste öka takten i utbyggnaden av vindkraft, men det kräver att den rättsliga process som föregår uppförandet av vindkraftverk förenklas", heter det i dagarna från politiskt håll. Istället bör vi besluta om att ta bort alla subventioner på vindkraften och därmed pröva vindkraftslobbyns påståenden om att den är billig och effektiv, skriver Jonny Fagerström

OM FÖRFATTAREN

Jonny Fagerström, 50, är överstelöjtnant i pansartropparna. Åt sedan flera år engagerad i miljö- och klimatfrågan och har en skeptisk inställning till den klimatarm. Stödjer människor vars livsmiljö hotas av storskalig vindkraft.

Välkomna till en värld där redan välbestämda markägare tjäna storkovan medan grannarnas fastigheter blir värdelösa över en natt.

Politikerna sitter i dagarna i knät på vindkraftslobbyn och "lipar" över att vanliga människor använder sina demokratiska rättigheter att överklaga beslut för att värna sin närmiljö. Rättigheter som vindkraftsbolagen, via politiska och juridiska lobbyister, försöker förändra under vackra omskrivningar som att "snabba upp beslutsprocessen" eller ett "snabbare samrådsförfarande". Andra "konsulter" jobbar också hårt med att försöka luckra upp kommunernas beslut och ställningstaganden om de inte passar för vindkraftsidéerna. Det sått på vilket vindkraftsbolagen går fram i våra marker börjar mer och mer likna forna tiders "träpatroners" utnyttjande och exploaterande av människors marker och livsmiljö.

På samma sätt i landet tvingas medborgarna till långdragna processer, ända upp i regeringen, mot vindkraftsbolag som genom att utnyttja stora statliga subventioner gör vad som helst för att få upp sitt skrot. Vindkraftsbolagens "konsulter och jurister" tjäna i sammanhanget också oansämliga pengar på att "köra över" människor som överklagat vindkraftsbesluten. Emellertid går detta

31

tydligt inte tillräckligt bra, därav politikernas och lobbyisternas uttjtelser över den "juridiska processen". "Klimatalarmister" brukar ju ofta beskylla "realisterna" för att vara "oljeindustrins lakejer", här har man skäl att anta att det gäller att värna den argumenteringen i riktning mot miljörörelsen och vindkraftsindustrin.

När det gäller vindkraften så har stora vindkraftsländer som Tyskland redan insett att vindkraften är ett misslyckande. Den tyska energimyndigheten (DENAS) har kritiserat utbyggnaden av vindkraften och konstaterat att den är misslyckad, ineffektiv och dyr. Den svenska vindkraftens enorma kostnader och subventioner driver upp elpriset för konsumenterna. Detta pris kallas sedan marknadsmässigt, trots att marknaden är helt obalans på grund av att det närmast råder nyetableringsförbud för den effektivaste elproduktionen.

Varför är det så lönsamt med vindkraft? Av årets timmar går ett vindkraftverk kanske en fjärdedel av tiden. Ett kärnkraftverk däremot kan gå nästan alla timmar på året, undantaget tid för underhåll och laddning. Med samma installerade effekt kan alltså ett kärnkraftverk ge mer än tre gånger så mycket elenergi som ett vindkraftverk. En annan fördyrande faktor är den enorma utbyggnad av ett utspritt ledningsnät mellan vindkraftverken som krävs. En fortsatt utbyggnad av vindkraften kommer att skapa en merkostnad för svenska skattebetalare på 175-200 miljarder i subventioner och höjda energipriser.

Utvecklingen av nya högeffektiva och säkra reaktortyper har däremot gått starkt framåt. Med framtidens reaktorer kan man komma upp till närmare 100% energieffektivitet. Nya generationer av kärnkraftverk kan återanvända bränslet till dess att all energi använts. Då återstår endast en bråkdel av det radioaktiva materialet. Slutförvaringsfrågan är alltså avsevärt mindre problematisk med den nya tekniken. Bara det använda bränslet som idag finns räcker till att driva 10 bldreaktorer under hundratals år. I framtida reaktorer kan även torium användas som bränsle, vilket flerfaldigt ökar bränsletillgångarna i världen. Torium är säkrare än uran, avfallsproblemet är mindre och man får inga restprodukter som kan användas vid tillverkning av kärnvapen.

Alliansen har nu skapat möjligheter för Sverige att åter delta i täten, och ta upp kampen om utveckling och produktion av framtidens energi. Att få en stabil och trovärdig energipolitik skapar nya möjligheter liksom det säkerställer tillväxt och välfärd. Enligt Vattenfalls beräkningar kostar ny kärnkraft 34-40 öre/kWh, ny vattenkraft 40-60 öre/kWh, ny kolkondenskraft 44-51 öre/kWh, ny kraftvärmeförbrukningsbränslen 54-60 öre/kWh och ny vindkraft 66-82 öre/kWh. Siffrorna stämmer också överens med den svenska energibranschens eget forskningsorgan Elforsk's beräkningar. Kärnkraft är alltså klart billigast att nyproducera av alla energislag. Vindkraft är dyrast.

Miljö- och vindkraftslobbyns retorik kan därmed alltså lätt vederläggas. För att pröva deras argument låt oss gemensamt besluta om att ta bort alla subventioner på vindkraften och låta saken ha sin gång. Det måste bli ett slut på den politiska opportunistiska ringvinden. Det skulle också lätta på trycket för alla de tusentals människor ute i landet som kämpar mot vindkraftsbolagen. Att fortsätta diskutera vindkraften som ett seriöst alternativ till vatten- och kärnkraft blir bara löjligt, vindkraften kan på sin höjd berika ett fåtal men den gör landet fattigare. Köp inte argumentationen från vindkraftslobbyisterna - det är du som blir blåst.

Jonny Fagerström (12 artiklar)

31

ALF AGDLER OM VINDKRAFTVERK

Vindkraften en ny IT-bubbla

Publicerad: 2010-03-16, Uppdaterad: 2010-03-17

Vindgeneratorena drivs inte längre av vinden utan av riskkapitalister som slår sig samman och vill börsintroducera företag som lever på skattemed el. Det är en motsvarighet till den s.k. IT-bubblan på 1990-talet. Men uppenbarligen har politiker och börsklippare inget lärt. Maud Olofsson rycker i trådarna till nickedockan Andreas Carlgren, som i sin tur gömmer sig bakom Svante Axelsson på Naturskyddsföreningen som välsignar varje ny snurra och skiter i hur den natur man så ger vilja skydda ödeläggas av vindparker .

OM FÖRFATTAREN

Teknisk journalist som gjort reportage i USA och skrivit om bl.a. vindkraft sedan 1980-talet

Andrew Walden, redaktör för www.hawaiifreepress.com har gjort en resa till Ka Le, beläget på sydspetsen av Hawaiis huvudö. Där sjunger vinden idag en varningssång i de 37 obrukbara generatorerna, som uppfördes 1985 och som efter tio år lämnades att rosta sönder på grund av illa sköt underhåll och låg effektivitet. Å 2006 klippte elbolaget av distributionsledningarna.

I Kalifornien håller många av de stolta vindparkerna på att gå samma öde till mötes. En gång räknade staten 80 procent av världens alla vindkraftverk. Idag står 14 000 av dem och rostar sönder. Resten snurrar fortfarande men med många driftstopp. Mitsubishi's snurror förgiftar marken med ständigt oljeläckage, de andra fortsätter att döda fåglar och göra kringboende sjuka.

"Det tog tio år efter det att de första vindturbinerna sattes upp i Kalifornien innan allmänhet och investerare insåg att alltsammans bara handlade om en enda stor skattebluff", skriver Andrew Walden.

"Om vindkraften kunde tillföra något, varför måste den då skattesubventioneras?" frågar sig en annan journalist. Och tillägger att bubblan brister i samma stund som subventionerna tas bort.

För att försöka återvinna allmänhetens förtroende använder sig den amerikanska vindkraftsföreningen av Potemkinkulisser. Många turbiner kan ju ses från huvudvägarna och det är viktigt för trovärdigheten att just dessa snurror, heter det i ett internt PM. Därför bör i första hand dessa bytas ut mot nya och pålitligare modeller. Så har också skett men alljämt minner skulden bakom dem om slöseriet med skattebetalarnas pengar.

Efter 30 års utveckling och exploatering av några av de blåsigaste platserna i världen svarar vindkraften för endast 2,3 procent av elektricitetsproduktionen i Kalifornien.

Idag dras Spanien, Portugal och Grekland med enorma budgetunderskott. Alla tre har satsat stort på alternativ energiproduktion. I början av 2009 minskade den spanska regeringen subventionerna till bl.a. vindkraften med 30 procent.

31.

Enligt dr Gabriel Calzada vid Kung Juan Carlos-universitetet i Madrid ledde det omedelbart till att bubblan sprack. De två största solkraftverken i Europa stängdes och upp till 40 000 personer blev utan sina "gröna" jobb.

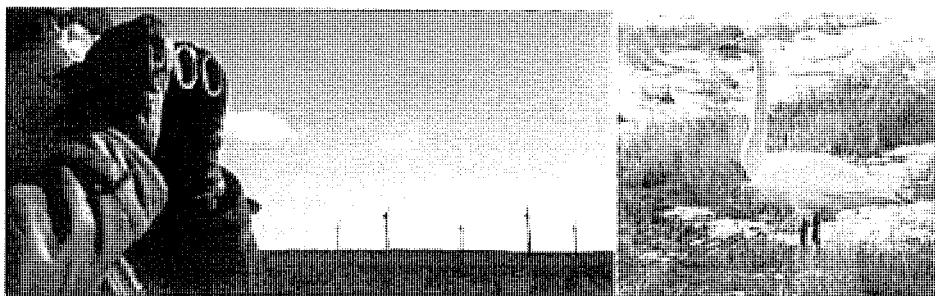
Så vad gör Spanien nu med den industri som levt gott på de statliga bidragen? Enda utvägen sägs vara att hitta nya marknader och länder där regeringarna är villiga att satsa skattebetalarnas pengar på alternativa energislag.

Ett av dem är Obamas USA. Ett annat är Olofssons Sverige.

Alf Agdler (1 artiklar)

31

Vindkraftens tillväxt fara för fågellivet

Publicerad: 10 juni 2009, 01.00. Senast ändrad: 10 juni 2009, 19.28

I Norge flyger havsörnar in i vindkraftverk och dör. I Sverige har myndigheterna gett tillstånd till 40 vindkraftparker på land utan att ta reda på följderna för fågellivet, visar SvD:s granskning.

Högt upp i tallen ligger en havsörnshona på sitt bo. Hur många ägg hon ruvar på vet ingen, men i fjol blev häckningen i samma bo lyckad: En unge föddes, växte upp och kunde snart ångkomma sig iväg på egna vingar.

I år är utgången betydligt mer oviss. Under hösten och vintern har en vindkraftpark byggts precis intill boet. Sex 90 meter höga torn reser sig mot himlen, och rotorbladen plussar på höjden ytterligare 45 meter.

Omitologen Stefan Delin är en vända till boet varje dag. Med sin kikare följer han örnarna, ibland flera timmar i sträck. Han hoppas att Umeåenergi inte startar snurorna förrän efter att örnarna har kläckts. Han är orolig för att de snurrande rotorerna kommer att stressa havsörnsparet att kanske överge äggen.

— Ett rotorblad som snurrar kastar skuggor varje varv. Själva skulle jag bli galen, säger han.

Ytterligare fem kraftverk ska byggas i samma vindkraftpark i Hömefors. När tillståndet gavs 2003 hade inte örnarna hittat sin tall än. Projektansvarig Lars C Johansson vid Umeåenergi känner inte till havsörnsboet, eftersom det är ett annat bolag som har byggt vindkraftparken.

— Man kan hjälpa örnarna på traven och bygga ett nytt bo längre bort från dem, i samråd med fågelexperter, säger han.

Men traktens omitologer vet att det finns 15 häckande havsörnspår bara i Nordmaling och Umeå. På Vintrama kommer uppemot 350 havsörnar till stödutfodringen knapp en mil därifrån, ibland ända från Norrbotten och Finland.

Största oron är att rovfågeln ska kollidera med vindsnurorna och att även flyttråcken med flera hundratals fåglar påverkas av de många och stora vindkraftparkerna i skogen.

31

Höreforsparken står mitt i en av dessa huvudleder för exempelvis tranor, sågsvanar, gåss och vadare.

Stefan Delin är bekymrad. Vi står på vänttomten i Hörefors där han och några andra fågelskådare var och varannan morgon kartlägger fågelströcken. Utsikten är vidunderlig en molnfridag som den här. Det öppna havet bortom öarna glittrar åt öster, åt de andra väderstrecken är det vidsträckt skogsmarker. Och påfallande många höjder.

□ Kanske är inte just de där elva vindsnurorna något ot problem. Men det finns planer på att bygga tio på det berget, tio på det där och på det där bota också. Om fem år står det 50 verk till här, säger Stefan Delin och pekar i en cirkelbete langs horisonten.

Vindkraften är starkt gynnad för att klara klimatpolitiken. Regeringens linje är att vindkraften måste byggas ut snabbt och i stor omfattning, och oppositionen har samma målfemton gånger mer än idag från vindkraftparker till år 2020.

Ännu 6000 nya vindkraftverk kommer att byggas, de flesta i skogsområden på höjder där det blir bra. Många planeras i närheten av varandra, för att utnyttja vindarna maximalt.

Men erfarenheter från Norge visar att placeringen av vindkraften kan vara förödande för fåglarna.

På ön Smøla väster om Trondheim finns en vindkraftpark med 68 snurror. Där bor också uppemot 70 par häckande havsörnar och många ungfåglar.

□ Det började dala ner örnar från himlen, berättar Kjetil Bevanger, forskare vid norska Naturforskningsinstitutet, Nina som leder ett omfattande forskningsprojekt i Norge om vindkraft och fåglar. Motsvarande 36 miljoner svenska kronor under fyra år satsas för att bättre veta hur vindkraftparker ska placeras.

Hittills har 26 döda örnar hittats på Smøla sedan 2005, två bara sedan i påsk i år. Någon har klivits i två delar, på andra har vingarkapats eller brutits. Örnarna väjer inte för rotorbladen. De har samma flygvägar inne i vindkraftparker som utanför och rotorblad som snurrar i 250 km/h är inget de upplever som en fara.

□ Dödligheten ökar för örnar utanför parken också. En örn som dog var kläckt sju kilometer därifrån, konstaterar Kjetil Bevanger.

Han anser att det måste finnas krav på att fågelfaunan kartläggs innan en vindkraftpark får anläggas.

□ Och lågg inte vindkraftparker där sträcklederna går.

De svenska undersökningar som har gjorts berör enbart hur sjöfåglar påverkas av vindkraftverk till havs, och slutsatserna är att fåglarna väjer undan för kraftverken. Men kunskapen om hur fåglar i skogslandskapet reagerar när 150 meter höga snurror byggs i grupper om fem-tio till femtio stycken, eller fler, är det sämre med.

Ändå har myndigheterna gett tillstånd till 39 landbaserade, stora vindkraftparker hittills, och ansökningar om ytterligare nästan hundra väntar på att behandlas.

Myndigheterna kan inte göra en bra bedömning av konsekvenserna för fågellivet, för ingen vet. Det vettiga vore att tillämpa försiktighetsprincipen i minstone tills befintlig kunskap har stållts samman, så ger Martin Green, filosofie doktor och fågelforskare vid Lunds universitet. Naturvårdsverket och Energimyndigheten har tillsatt en expertpanel, där Martin Green är ordförande, som ska sammanställa kunskapsläget. Men analysen blir färdig först om ett år. Då kommer panelen också att kunna peka ut områden som är tillräckligt blåsiga för att vara intressanta för vindkraft men som också är viktiga för naturvården.

Det är konstigt att man kör utan att riktigt veta, anser Martin Green.

Krister Mild, fågelkunnig biolog på Naturvårdsverket, håller med om att tillstånden inte går att basera på kunskap, eftersom den saknas.

Men jag är helt övertygad om att det går att minimera påverkan om man gör på rätt sätt. Idag kör man på oplanerat, så ger han.

Samråd och dialog "på riktigt" mellan bland annat de olika naturvården och vindkraftbolagen skulle ge ett utmärkt underlag för att klara en konfliktfri utbyggnad av vindkraften, tror Krister Mild.

Veckorna har gått tvivd örnböet i Hönefors. En unge har kläckts och Stefan Delin är lättad över att snurorna fortfarande inte är igång.

Bra att det blev en lyckad häckning, konstaterar han.

Nu bränder istället ett annat ärende: på vägnärs skubb i Nordmalings kommun planeras tio vindkraftverk och mitt i parken har ett havsörmspar sitt bo.

Susanna Baltscheffsky
susanna.baltscheffsky@svd.se

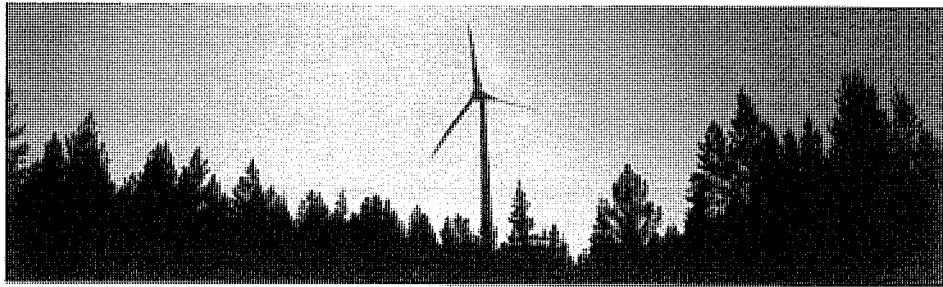

FOTO: DATA PORTN

Vindkraftverk hot mot skyddad natur

Publicerad: 11 juni 2009, 01.00. Senast ändrad: 12 juni 2009, 10.41

Trots att nationalparker och naturreservat är olämpliga platser för vindkraftverk enligt myndigheterna, planerar bolag att lägga stora vindkraftparker i eller precis intill sådana områden. SvD:s granskning visar att vindkraften som ska rädda klimatet kan förstöra värdefull natur.

En snabb utbyggnad av vindkraften är ett av de viktigaste målen i klimatpolitiken, anser både regeringen och den rödgröna oppositionen. EU:s krav på Sverige är att öka andelen förnybar energi från 43 till 50 procent. Glappet ska fyllas med vindkraft. Hundratals nya arbetstillfällen i glesbygd gör också vindkraften attraktiv.

Värdefull natur hotas att förstöras i vindkraftexpansionens spår. På flera håll vill bolag bygga vindkraftparker på platser som pekats ut som olämpliga av både Naturvårdsverket och Boverket: nationalparker, naturreservat och Natura 2000-områden.

SvD har kartlagt de områden där vindkraftparker planeras i de fem länder där flest vindkraftverk är på gång. Utgångspunkten har varit ärenden hos länsstyrelsen som innebär att ett bolag antingen ansöker om byggnadstillstånd för vindkraftverk eller förbereder en ansökan om tillstånd genom att ha samråd med berörda parter.

I Gävleborgs län ligger 5 av de 17 planerade vindkraftparkerna i naturreservat, i Norrbottens län ligger 3 av 12 föreslagna vindkraftparker i skyddade naturområdet. Bland annat finns planer på att bygga 67 vindkraftverk vid Suorvadammen i Stora Sjöfallets nationalpark.

Jag blir lite förvånad att så många ligger inom naturskyddat område. Men vi vet inte om de kommer att få tillstånd eller inte, säger Alexandra Norén, vid Naturvårdsverkets klimatavdelning. Hon tror att den ekonomiska krisen gör att bolagen prövar att bygga parkerna där det blir bäst, även om det riskerar vara i ett område med viktig naturvärden. Med en starkare euro, fallande elpris och mindre betalt för elcertifikat minskar vinstmarginalerna för vindkraft.

Topplågen för vind blir mer intressanta, och det kan utmana naturvärdena mer. Men det finns områden där bägge intressena går att samordna, anser Alexandra Norén.

31

Naturvårdsverket har det övergripande ansvaret för ett långsiktigt bevarande av naturvärdena i Sverige. Samtidigt har Naturvårdsverket sedan några år tillbaka fått en ny uppgift av regeringen: att aktivt främja vindkraften.

□ Tyngdpunkten har förändrats. När vi yttrar oss måste vi bevaka båda aspekterna och hitta balansen, så ger Alexandra Norén.

Pressen på att exploatera i områden med höga naturvärden kommer att öka, tror hon. Samtidigt driver Naturvårdsverket ett forskningsprogram för att ta fram mer kunskap om effekter av vindkraften, både på natur och människor.

□ Man får relatera till risker med andra energislag. Vad betyder utbyggd vattenkraft för naturvärdena? Kärlkraft? Biobränslen från skogen?

Men det är inte juridiskt omöjligt att få tillstånd att bygga vindkraft i ett naturreservat, så ger Jonas Ebbesson, professor i miljövetenskap vid Stockholms universitet.

□ Avgörande är de "skräddarsydda" restriktionerna och syftet med reservatet. Även om det teoretiskt vore möjligt att få tillstånd till vindkraftverk inom ett reservat blir det i praktiken nästan omöjligt eftersom naturmiljön ofta skall bevaras så orörd som möjligt.

En konflikt mellan att exploatera eller bevara naturen kan till sist hamna på regeringens bord. Då brukar dåremot exploatering av infrastruktur ofta gå före naturskyddet, anser Jonas Ebbesson.

Susanna Baltscheffsky
susanna.baltscheffsky@svd.se

Fakta

Sveagjordes kartläggningen:

Underlaget bygger på uppgifter från de fem länsstyrelser där flest vindkraftverk är planerade att byggas. Ärendena är antingen i ett tidigt stadium - samråd - som innebär att planerna kan ändras, eller en tillståndsansökan där planerna har spikats.

Varje ärende med planer på minst 10 vindkraftverk har granskats. Platsen har stämmts av mot områden som sammanfaller med nationalpark, naturreservat och Natura 2000-område. Länsstyrelsemaper kartverktyg har använts, www.gis.lst.se

10,5 %

av Sveriges natur är skyddad.

- Störst areal i norra Sverige.
- 8,6 procent är naturreservat.
- 1,5 procent är nationalparker.

Källa: SCB 2008

31.

Vindkraftsparken kanske ska betala ut en bygdepeng på ca. 1%/år vilket innebär med 30st. vindkraftverk
1 323 000kr/år till bygden.

Då måste man också tänka sig vilken byggd handlar det om?

Lillholmsjö
Skärvången
Vallrun
Åkersjön
Bakvattnet
Häggsjövik
Rötviken

el. alla byar inom Destination Ansättfjällen

En by får bygdepeng, medans de andra byarna som också drabbas blir utan stöd el. ska alla byar inom närområdet få bygdepeng? en egen %? el. en delad 1% bygdepeng?

Om man då istället roar sig med att göra ett räkneexempel liknande det som ovan, blir det 91.24kronor i intäkter per länsbo och år.

Det är nu dags att ställa sig frågan, Vad är bäst för Destination Ansättfjällen och Krokoms kommun som en helhet?

Ska det vara vindkraft i kommunen el. ska vi satsa på en bransch som är stadigt växande med en långsiktig och hållbar utveckling även för kommande generationer?

En bransch som ständigt växer trots lågkonjunkturen och räknar med att växa ytterligare 60% till år 2020! Och där fjolårets totala omsättning låg på mer än 250miljarder svenska kronor.

Frågan som vi vill och kräver ett svar på är om Krokoms politiker verkligen vill ställa

ortsbo mot ortsbo

markägare mot marklösa

grannar mot grannar

släktingar mot släktingar

Med delade byar och förstörda relationer som en redan klar process och påföljd i denna infekterade fråga.

Ska/Kan Ni politiker sedan stå för ert beslut inför väljarna och kommande generationer?

Destination Ansättfjällen 3/8 -2010

Team Fjälledarna

Naturum Turism

**Synpunkter/yttrande angående vindkraft i Krokoms kommun,
gällande ansökan om nybyggnad av 34st. vindkraftverk i
Skärvången, området nordöst om Åkersjön av NordanVind AB**

Team Fjälledarna

Mountain,

Nature and Events

Åkersjön 812

830 60 Föllinge

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning sid 2

Inledning sid 3

Destination Ansättfjällen sid 4

Visuella effekter och påverkan sid 5

Fågelliv sid 6

Naturmiljöer sid 7

Slutord sid 7

Källförteckning sid 9

Inledning

Det som vi framförallt vill belysa i detta yttrande, är de oåterkalleliga värden som kan komma att försvinna och inte går att återskapa under varken vår el. nästa generation.

Det kommer inte att under överskådlig tid, gå att återskapa fjällmiljöns bevisligen känsliga flora och fauna. Denna har utvecklats under en mycket lång tid, läkningsprocessen kommer att ta vad vi idag vet och kan förstå också att ta mycket lång tid.

När de kommande generationerna ska återskapa/revegitera de värden och egenskaper, som vi har fått att förvalta av de generationer som kom före oss. Kommer de teknologiska kunskaperna och de ekonomiska resurser som finns idag, sakna förutsättningar för att återskapa den miljö som vi alla kommer att förlora.

Den skadan på fjällmiljön kommer i detta fall troligen att bli permanent, irreversibel. Vindkraftverken kan man alltid ta bort, men de sår de efterlämnar kommer att bestå.

Vill vi verkligen lämna detta arv till kommande generationer?

Destination Ansättfjällen

Fjällvärlden tillhör en av de mest skyddsvärda miljöer vi äger i Sverige idag. Historiskt sett har våra fjäll blivit viktiga sedan lång tid, för rekreation och naturupplevelser. Vi svenskar identifierar oss i mångt och mycket med våra fjäll. Den svenska orörda vildmarken som satt spår i vår identitet och naturdyrkan.

Ansättfjällen är ett av de sista orörda områden som finns kvar idag, med höga affektionsvärden. Här finns inom ett relativt litet område.

- Ett mycket skyddsvärt landskap, med höga naturvärden.
- Natura 2000 områden.
- Fågelarter som ingår i EU:s fågeldirektiv.
- Nationellt rödlistade arter.
- Nyckelbiotoper för både orkidéer, lavar och andra växter.
- Nyckelbiotoper för många hotade och känsliga fågelarter.

Ansättfjällens utseende idag som destination med höga skyddsvärda intressen, är till stor del en följd av den inställning som många ortsbor och turismföretag har till det område där vi bor och verkar idag. Det ligger också i vårt intresse att förvalta detta område till kommande generationer.

Det utseende bygden och området har idag verkar lockande för:

- Turister.
- Dagbesökare
- Nyinflyttade barnfamiljer.
- Fritids fastighetsägare.
- Nystart företagargandan inom närområdet och omkringliggande områden.

Områdets karaktärs omvandling med en vindkraftspark, kommer att inverka negativt, om inte direkt hotande på den långsiktiga och hållbara utvecklingen, med de förutsättningar för småskalig turism som idag finns och frodas här inom området. Den synbara effekten med parken kommer att leda till ett kraftigt minskat besökande av den turism som vi ser idag. Efter ca 50års satsningar på småskalig turism inom området så upplevs det som ett enormt resursslöseri, både ekonomiskt och med den kompetens som finns uppbyggt inom området.

Det finns en stor risk att den ekonomiska lönsamhet som finns idag kommer att dräneras pga. företag och kompetensavveckling. Då det kommer att ta många år att bygga upp den

nya sort av företag och kompetens som behövs när förutsättningarna för området så radikalt och förutsättningslöst förändras.

För många upplevs det som en onödig satsning och utan acceptans, då nyttoaspekten inte uppfylls. Jämtland skall enligt nationella mål bidra med 1TWH till år 2015, gör vi inte det redan? Då är det inte längre relevant att lägga en vindkraftspark i området, då det inte finns ett faktiskt behov i form av någon t.ex. kraftslukande industri.

Visuella effekter och påverkan

Det visuella intrycket på besökare i Jämtland och Ansättsfjällen är ytterst viktigt. En nöjd besökare är något av det bästa vi kan få som marknadsförare av destinationen, då många besökare återkommer om man var nöjd med sitt senaste besök. Gäster som uppskattat sin vistelse i området sprider gärna sina intryck till andra, och lockar då flera till att besöka vårt område.

Idag när vi riktar oss mer och mer till den utländska marknaden är det då av ännu större vikt, att inte det första dessa besökare ser ifrån Åre-Östersunds flygplats när de landat är en vindkraftspark inom den destination de reser till.

En av de viktigaste produkter vi kan marknadsföra inom Ansättsfjällen är den mångfald som vistelsen här kan generera till helhetsbilden. Det bestående intryck den besökande tar med sig hem, ifrån vad många utländska besökare kallar **Little Alaska**.

När besökarna sedan rör sig ute i området, el turistföretagarna är ute med sina gäster. Kommer vindkraftsparken att vara negativt synlig inom nästan hela destinationen Ansättsfjällen. Från bl.a.

- Åre-Östersund flygplats.
- Lövrån
- Önrån
- Jänsmässholmen
- Ansätten
- Ljungahed
- Stenfjället
- Vinklumpen
- Hotagens Naturreservat
- Vallrån

Vilket i sin tur kommer även att negativt påverka ytterligare områden strax utanför Ansättsfjällen som destination. Besökare till turistföretag och småbyar som